

Οι δημόσιοι διαγωνισμοί και οι προκηρύξεις, είτε αφορούν έργα, προμήθειες, υπηρεσίες ή προγράμματα ΕΣΠΑ, κρίνονται συχνά σε λεπτομέρειες που φαίνονται τυπικές, αλλά έχουν καθοριστικό βάρος. Μία από αυτές είναι η ποιότητα, η ακρίβεια και η ορθότητα των επίσημων και επικυρωμένων μεταφράσεων.

Έχω δει φακέλους να απορρίπτονται για ένα λάθος στις ημερομηνίες σε μεταφρασμένο πτυχίο, για ένα ελλιπές προσάρτημα σε τεχνική προσφορά ή επειδή η μετάφραση οικονομικών καταστάσεων δεν έφερε τη σωστή μορφή επικύρωσης. Όλα αυτά θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί με σωστή προετοιμασία και το κατάλληλο συνεργείο μεταφραστών.

Στο κείμενο που ακολουθεί εστιάζουμε στις ανάγκες μεταφράσεων για δημόσιους διαγωνισμούς και προκηρύξεις στην Ελλάδα, με πρακτική ματιά: τι θεωρείται επίσημη ή επικυρωμένη μετάφραση, ποια έγγραφα συνήθως χρειάζονται μετάφραση, ποιοι είναι οι κίνδυνοι από μια πρόχειρη δουλειά και πώς επιλέγουμε αξιόπιστο συνεργάτη, είτε μιλάμε για Αθήνα είτε για Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη ή οπουδήποτε αλλού.

Τι σημαίνει «επίσημη» και τι «επικυρωμένη» μετάφραση

Στην καθημερινή χρήση, οι όροι «επίσημες μεταφράσεις» και «επικυρωμένες μεταφράσεις» συχνά ταυτίζονται, όμως στην πράξη υπάρχουν αποχρώσεις που αξίζει να ξεκαθαρίσουμε, ειδικά όταν η μετάφραση θα κατατεθεί σε δημόσιο φορέα.

Επίσημη μετάφραση θεωρείται συνήθως η μετάφραση που παράγεται και υπογράφεται από πρόσωπο ή φορέα που έχει κατά νόμο αρμοδιότητα να παρέχει μεταφράσεις για χρήση ενώπιον των αρχών. Στην Ελλάδα, ανάλογα με το καθεστώς και τις εκάστοτε ρυθμίσεις, αυτό μπορεί να αφορά δικηγόρους, πιστοποιημένους μεταφραστές, μεταφραστικά γραφεία που συνεργάζονται με τέτοιους επαγγελματίες, ή, παλαιότερα, τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών.

Επικυρωμένη μετάφραση, από την άλλη, σημαίνει ότι εκτός από τη μετάφραση υπάρχει και επίσημη βεβαίωση ότι το μεταφρασμένο κείμενο αποδίδει πιστά το πρωτότυπο. Η βεβαίωση αυτή φέρει υπογραφή και σφραγίδα επαγγελματία ή αρχής που έχει το σχετικό δικαίωμα. Αυτό είναι που κοιτάζει πρώτα η επιτροπή ενός διαγωνισμού: ποιος υπογράφει τη μετάφραση, με ποια ιδιότητα και αν το έγγραφο είναι πλήρες (σφραγίδες, ημερομηνίες, αριθμοί σελίδων).

Στην πράξη, για δημόσιους διαγωνισμούς και προκηρύξεις πρέπει πάντα να ελέγχετε τις προδιαγραφές των τευχών: συνήθως ζητούν «επίσημες ή επικυρωμένες μεταφράσεις» και συχνά παραπέμπουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών. Δεν αρκεί «μια καλή μετάφραση», χρειάζεται και η σωστή τυπική μορφή.

Πότε χρειάζονται μεταφράσεις σε δημόσιους διαγωνισμούς

Σε έναν τυπικό φάκελο συμμετοχής συναντά κανείς συνδυασμό από νομικά, τεχνικά, οικονομικά, διοικητικά και ακαδημαϊκά κείμενα. Όταν ο διαγωνισμός έχει ευρωπαϊκή ή διεθνή διάσταση, ή όταν συμμετέχουν αλλοδαπές εταιρείες, οι μεταφράσεις γίνονται κρίσιμο σημείο.

Στη δουλειά μου, τα πιο συνηθισμένα έγγραφα που βλέπω να χρειάζονται μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων και σχετικών φακέλων είναι:

- καταστατικά και νομικά έγγραφα εταιρειών
- φορολογικές και ασφαλιστικές ενημερότητες
- οικονομικές καταστάσεις και ισολογισμοί

- τεχνικές προδιαγραφές, prospectus, guide, πιστοποιητικά ποιότητας
- πτυχία, βεβαιώσεις προϋπηρεσίας, επαγγελματικές άδειες
- συμβάσεις, συμφωνητικά, προσφορές
- δικαστικά και διοικητικά έγγραφα σε περιπτώσεις ενστάσεων

Κάθε κατηγορία έχει τη δική της ιδιαιτερότητα. Οι μεταφράσεις νομικών εγγράφων απαιτούν απόλυτη ακρίβεια στη χρήση όρων που έχουν συγκεκριμένο νόημα στο κάθε δίκαιο. Οι μεταφράσεις τεχνικών κειμένων, αντίστοιχα, πρέπει να είναι συνεπείς με την ορολογία της εκάστοτε βιομηχανίας. Στις μεταφράσεις οικονομικών κειμένων, ακόμα και μια μετατόπιση δεκαδικού σημείου ή μια αμφίσημη διατύπωση σε όρο πληρωμής μπορεί να οδηγήσει σε παρερμηνεία της προσφοράς.

Όταν ο φάκελος συνδέεται με αξιολόγηση προσωπικού ή επιστημονικής ομάδας, μπαίνουν στο παιχνίδι και οι μεταφράσεις πτυχίων και άλλων τίτλων σπουδών, αλλά και οι ακαδημαϊκές μεταφράσεις (π.χ. δημοσιεύσεις, επιστημονικά άρθρα, περιγραφές ερευνητικών έργων).

Η σημασία της ποιότητας: τι βλέπει πραγματικά μια επιτροπή διαγωνισμού

Στα πρακτικά μίας επιτροπής ένα πράγμα φαίνεται καθαρά: η επιτροπή δεν έχει χρόνο. Οι αξιολογητές διαβάζουν στο γρήγορο, με πίεση, με χρονικά όρια. Όταν η μετάφραση είναι κακοδουλεμένη, το αντιλαμβάνονται αμέσως.

Η εμπειρία μου δείχνει ότι οι επιτροπές προσέχουν τρία βασικά στοιχεία:

Πρώτον, τη συνέπεια. Αν μια τεχνική προδιαγραφή εμφανίζεται με τρεις διαφορετικές μεταφράσεις σε τρεις σελίδες, η προσφορά δείχνει πρόχειρη. Το ίδιο και αν οι ημερομηνίες αλλάζουν μορφή χωρίς κανόνες ή αν οι νομικοί όροι μεταφράζονται άλλοτε κατά λέξη και άλλοτε ελεύθερα.

Δεύτερον, τη σαφήνεια. Στις μεταφράσεις ιστοσελίδων που συνοδεύουν διαγωνισμούς για ψηφιακά έργα, έχω δει συχνά κείμενα γραμμένα για advertising and marketing, όχι για τεχνική αξιολόγηση, και να χάνονται κρίσιμες πληροφορίες. Η επιτροπή χρειάζεται καθαρό, λειτουργικό κείμενο, όχι μόνο ωραίες φράσεις. Το ίδιο ισχύει για τεχνικούς φακέλους, manuals, πίνακες συμμόρφωσης.

Τρίτον, την τυπική ορθότητα. Αν το έγγραφο έχει σφραγίδες στο πρωτότυπο, πρέπει να αποτυπώνονται και στη μετάφραση, έστω περιγραφικά. Αν κάποια σελίδα του πρωτοτύπου λείπει από τη μετάφραση, δημιουργείται υπόνοια ελλιπούς κατάθεσης. Η επιτροπή δεν έχει υποχρέωση να ψάξει τι πήγε στραβά, απλώς θεωρεί τον φάκελο μη σύμφωνο.

Ένας ακόμα κρίσιμος παράγοντας είναι η συνέπεια μεταξύ γλωσσικών εκδόσεων. Αν π.χ. ένας διαγωνισμός απαιτεί κείμενο τόσο στα ελληνικά όσο και στα αγγλικά, οι δύο εκδόσεις της προσφοράς πρέπει να «μιλούν μεταξύ τους». Έχω συναντήσει περιπτώσεις όπου το αγγλικό κείμενο είχε επικαιροποιηθεί, αλλά η ελληνική μετάφραση είχε μείνει στην προηγούμενη μορφή. Το αποτέλεσμα ήταν να θεωρηθεί ότι ο διαγωνιζόμενος κατέθεσε αντιφατικά στοιχεία.

Είδη μεταφράσεων που εμπλέκονται σε δημόσιους διαγωνισμούς

Η εικόνα που έχει ο περισσότερος κόσμος για τη μετάφραση σε τέτοιες διαδικασίες περιορίζεται συχνά σε ένα - δύο είδη εγγράφων. Στην πράξη, το φάσμα είναι πολύ ευρύτερο και αρκετές φορές ένα έργο συνδυάζει πολλές ειδικότητες μεταφράσεων.

Νομικές μεταφράσεις

Οι μεταφράσεις νομικών εγγράφων είναι σχεδόν πάντα στο επίκεντρο. Καταστατικά, τροποποιήσεις, συμβάσεις, πληρεξούσια, πρακτικά διοικητικών συμβουλίων, όροι συνεργασίας, δηλώσεις συμμόρφωσης, ακόμα και πρότυπα συμβολαίων που επισυνάπτονται στα τεύχη μιας προκήρυξης.

Εδώ δεν χωράει αυτοσχεδιασμός. Ο μεταφραστής πρέπει να γνωρίζει τόσο το λεξιλόγιο όσο και το νομικό πλαίσιο. Για παράδειγμα, ο αγγλικός όρος «assurance» μπορεί να αποδοθεί με διάφορους τρόπους, αλλά δεν είναι όλα ισοδύναμα σε κάθε νομικό σύστημα. Μία λάθος επιλογή μπορεί να αλλοιώσει την κατανομή ευθύνης.

Τεχνικές μεταφράσεις

Σε έργα υποδομής, τεχνολογίας, ενέργειας, προμηθειών εξοπλισμού ή λογισμικού, οι μεταφράσεις τεχνικών κειμένων αποκτούν ιδιαίτερο βάρος. Δεν αρκεί να μεταφερθούν οι λέξεις, πρέπει να μεταφερθεί και η λογική του συστήματος.

Τεχνικές προδιαγραφές, σχέδια, manuals, prospectus προμηθευτών, πίνακες συμμόρφωσης, πιστοποιητικά δοκιμών, όλα αυτά χρειάζονται μεταφραστή που καταλαβαίνει τι διαβάζει. Σε διαφορετική περίπτωση, προκύπτουν «γκρίζες ζώνες» που μπορεί να χρησιμοποιηθούν από ανταγωνιστές σε ενστάσεις ή να οδηγήσουν την επιτροπή σε αρνητική ερμηνεία.

Οικονομικές μεταφράσεις

Η ακριβής απόδοση οικονομικών στοιχείων δεν είναι απλώς θέμα λογιστικής ορολογίας. Οι μεταφράσεις οικονομικών κειμένων περιλαμβάνουν συχνά ισολογισμούς, οικονομικές καταστάσεις, τραπεζικές βεβαιώσεις, industrial plans, ανάλυση κόστους - οφέλους, χρηματοροές.

Έχω συναντήσει ισολογισμούς όπου το «turnover» μεταφράστηκε διαφορετικά σε δύο σημεία, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί σύγχυση για τον κύκλο εργασιών της [Alpha Ermis επίσημες μεταφράσεις](#) εταιρείας. Σε δημόσιο διαγωνισμό, τέτοια αστοχία μπορεί να κρίνει το αν ένας υποψήφιος πληροί ή όχι τις ελάχιστες οικονομικές απαιτήσεις.

Ιατρικές και φαρμακευτικές μεταφράσεις

Σε έργα που σχετίζονται με υγεία, φαρμακευτικά προϊόντα, ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό ή υπηρεσίες τηλεϊατρικής, μπαίνουν στο προσκήνιο οι ιατρικές μεταφράσεις. Ορολογία από πρωτόκολλα, κλινικές μελέτες, οδηγίες χρήσης για μηχανήματα, πιστοποιήσεις συμμόρφωσης με ιατρικά πρότυπα, όλα αυτά πρέπει να αποδοθούν με ακρίβεια.

Εδώ η ευθύνη είναι διπλή: αφενός για την ορθή αξιολόγηση της προσφοράς, αφετέρου για την ασφάλεια των τελικών χρηστών. Ένα λάθος σε οδηγίες χρήσης ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού δεν είναι απλώς τυπικό, έχει και πραγματικό ρίσκο.

Ακαδημαϊκές μεταφράσεις

Σε διαγωνισμούς που σχετίζονται με έρευνα, εκπαίδευση, προγράμματα πανεπιστημίων ή έργα καινοτομίας, οι ακαδημαϊκές μεταφράσεις γίνονται κρίσιμες. Βιογραφικά ερευνητών, λίστες δημοσιεύσεων, περιλήψεις ερευνητικών έργων, προτάσεις για Horizon ή άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα.

Εδώ χρειάζεται μεταφραστής που γνωρίζει και το ακαδημαϊκό ύφος και τις απαιτήσεις των χρηματοδοτικών οργανισμών. Μια αδέξια μετάφραση μπορεί να μειώσει εντυπωσιακά προσόντα σε κάτι που φαίνεται μέτριο στο χαρτί.

Παραδείγματα από την πράξη: τι μπορεί να πάει στραβά

Σε φάκελο διεθνούς διαγωνισμού για προμήθεια μηχανημάτων, αλλοδαπός προμηθευτής κατέθεσε μετάφραση πιστοποιητικών ποιότητας από γενικό μεταφραστικό γραφείο που δεν είχε εμπειρία σε τεχνικούς φακέλους. Ο όρος «CE marking» αποδόθηκε με τρόπο που άφηνε αμφιβολία αν επρόκειτο για πραγματική σήμανση CE ή για απλή συμμόρφωση με κάποιο εθνικό πρότυπο. Η επιτροπή, έχοντας ήδη πίεση χρόνου, δεν μπήκε στη διαδικασία να ρωτήσει διευκρινίσεις. Η προσφορά αποκλείστηκε.

Σε άλλη περίπτωση, εταιρεία με έδρα στη Θεσσαλονίκη κατέθεσε σε διαγωνισμό εξωτερικού αγγλικές μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων που δεν έφεραν καμία ένδειξη επικύρωσης. Ενώ το περιεχόμενο ήταν σωστό, ο ξένος φορέας ζήτησε εκ νέου κατάθεση με επίσημες μεταφράσεις. Ο χρόνος όμως δεν επαρκούσε και ο διαγωνιζόμενος βρέθηκε εκτός διαδικασίας χωρίς να έχει χάσει βαθμολογία, αλλά λόγω τυπικού λάθους.

Αυτά τα παραδείγματα δεν είναι εξαιρέσεις. Ανάλογα περιστατικά συναντώνται συστηματικά σε δημόσιες συμβάσεις, ειδικά όταν οι συμμετέχοντες υποτιμούν τον ρόλο της μετάφρασης ή την αντιμετωπίζουν ως αυτονόητη υπόθεση.

Πώς να οργανώσετε τις μεταφράσεις για τον φάκελο συμμετοχής

Όσο πιο νωρίς εντάξετε τη μετάφραση στον προγραμματισμό σας, τόσο περισσότερες πιθανότητες έχετε να αποφύγετε λάθη και βιαστικές κινήσεις. Η μετάφραση δεν είναι απλώς το τελευταίο στάδιο πριν τη δέσμη, είναι μέρος της στρατηγικής προετοιμασίας.

Παρακάτω ένα σύντομο πλαίσιο ελέγχου, βασισμένο σε όσα βλέπω στα έργα που συνοδεύω.

Βασικά σημεία ελέγχου πριν καταθέσετε φάκελο

- Εξετάστε προσεκτικά τα τεύχη του διαγωνισμού για να δείτε αν ζητούν ρητά επίσημες ή επικυρωμένες μεταφράσεις και σε ποια γλώσσα.
- Καταγράψτε όλα τα έγγραφα που θα χρειαστούν μετάφραση και ομαδοποιήστε τα ανά είδος (νομικά, τεχνικά, οικονομικά, ακαδημαϊκά).

- Ελέγξτε ποιες υπηρεσίες εκδίδουν τα πρωτότυπα έγγραφα και αν απαιτείται προηγουμένως σφραγίδα Apostille ή άλλη μορφή επικύρωσης.
- Συζητήστε με τον μεταφραστή ή το γραφείο μεταφράσεων τα χρονικά περιθώρια, την ποσότητα και το είδος των κειμένων, ώστε να λάβετε ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα.
- Προβλέψτε χρόνο για τελικό δικό σας έλεγχο, ώστε να εντοπίσετε ασυνέπειες ή σημεία που χρειάζονται διευκρινίσεις πριν κλείσει ο φάκελος.

Η εμπειρία δείχνει ότι εκείνοι που «τρέχουν» τις μεταφράσεις την τελευταία εβδομάδα πριν τη λήξη της προθεσμίας, είναι και αυτοί που κάνουν τα περισσότερα λάθη: χάνει σελίδες ο σαρωτής, μπερδεύονται εκδόσεις εγγράφων, λείπουν σφραγίδες ή εμφανίζονται ασυνέπειες σε ποσά.

Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη και περιφέρεια: το ζήτημα της εγγύτητας

Πολλές επιχειρήσεις που βρίσκονται εκτός Αθήνας, ειδικά σε πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη, αναρωτιούνται αν έχουν μειονέκτημα σε σχέση με την πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες μετάφρασης. Στην πράξη, αυτό που παίζει ρόλο δεν είναι τόσο η έδρα, όσο ο τρόπος συνεργασίας.

Οι υπηρεσίες για Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη έχουν εξελιχθεί σημαντικά. Πλέον μπορείτε να διαχειριστείτε ολόκληρο τον κύκλο συνεργασίας διαδικτυακά, με ηλεκτρονική αποστολή σαρωμένων εγγράφων, ενδιάμεσες εκδόσεις για έλεγχο και τελική εκτύπωση με υπογραφές και σφραγίδες. Οι επιλογές για μεταφράσεις παράδοση στον χώρο σας, ειδικά για εταιρικούς πελάτες, μειώνουν την ανάγκη φυσικής παρουσίας και επιτρέπουν καλύτερη διαχείριση χρόνου.

Διαπιστώνω ότι για αρκετούς διαγωνιζόμενους, η δυνατότητα να παραλάβουν τον πλήρη φάκελο μεταφράσεων στο γραφείο τους, ήδη ταξινομημένο ανά υποφάκελο (διοικητικά, τεχνικά, οικονομικά), κάνει διαφορά στην τελική οργάνωση. Δεν είναι απλώς θέμα άνεσης, είναι και ζήτημα ελέγχου: όταν όλα τα έγγραφα έχουν φτάσει τακτοποιημένα, είναι πιο εύκολο να τα διασταυρώσετε με τη λίστα απαιτήσεων του διαγωνισμού.

Κριτήρια επιλογής μεταφραστικού συνεργάτη για δημόσιους διαγωνισμούς

Η επιλογή συνεργάτη για επίσημες και επικυρωμένες μεταφράσεις δεν πρέπει να βασίζεται μόνο στην τιμή ανά σελίδα. Ένας φθηνός αλλά άπειρος συνεργάτης μπορεί να σας κοστίσει έναν ολόκληρο διαγωνισμό.

Από την πράξη, αυτά είναι τα κριτήρια που συνήθως αποδεικνύονται κρίσιμα.

Τι να προσέξετε όταν επιλέγετε γραφείο ή μεταφραστή

- Εξειδίκευση σε δημόσιες συμβάσεις: ρωτήστε ρητά αν έχουν εμπειρία σε διαγωνισμούς, τευχικά κείμενα, συμβάσεις και ενστάσεις.
- Κάλυψη πολλαπλών ειδικοτήτων: για σύνθετα έργα χρειάζεστε συνδυασμό σε νομικές, τεχνικές, οικονομικές, ιατρικές ή ακαδημαϊκές μεταφράσεις.
- Δυνατότητα παροχής επικυρωμένων μεταφράσεων με υπογραφή και σφραγίδα επαγγελματία που αναγνωρίζουν οι αρχές.
- Οργάνωση και τήρηση προθεσμιών: ζητήστε σαφές χρονοδιάγραμμα, ενδιάμεσες παραδόσεις και διαδικασία για επείγουσες τροποποιήσεις.
- Ποιότητα επικοινωνίας: ερωτήσεις, διευκρινίσεις, υποδείξεις για ασυνέπειες στα πρωτότυπα κείμενα, όλα αυτά δείχνουν επαγγελματισμό.

Σημαντικό είναι επίσης να διαπιστώσετε πώς αντιμετωπίζει ο συνεργάτης τα εμπιστευτικά έγγραφα. Οι φάκελοι διαγωνισμών περιέχουν συχνά ευαίσθητα στοιχεία, οικονομικά και τεχνικά. Η ύπαρξη διαδικασιών προστασίας δεδομένων δεν είναι πολυτέλεια, είναι απαραίτητη προϋπόθεση.

Ψηφιακές πλατφόρμες, ιστοσελίδες και προκηρύξεις

Τα τελευταία χρόνια, όλο και περισσότερες προκηρύξεις, ιδίως ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ζητούν όχι μόνο έγγραφα αλλά και ψηφιακή παρουσία, π.χ. εταιρικές ιστοσελίδες ή πλατφόρμες επίδειξης υπηρεσιών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι μεταφράσεις ιστοσελίδων γίνονται αναπόσπαστο μέρος της προσφοράς.

Εκεί χρειάζεται διπλή ματιά: αφενός μεταφραστική, αφετέρου λειτουργική. Η επιτροπή μπορεί να επισκεφθεί την ιστοσελίδα σας, να ελέγξει αν οι πληροφορίες που δηλώνετε στο φάκελο συμβαδίζουν με το περιεχόμενο on line, αν οι μεταφράσεις είναι συνεπείς με τις περιγραφές στα τεχνικά σας φυλλάδια ή αν ο επισκέπτης βρίσκει εύκολα τις πληροφορίες που επικαλείστε στην προσφορά.

Για παράδειγμα, σε έργα ψηφιακού μετασχηματισμού, η αξιολόγηση περιλαμβάνει συχνά κριτήριο διεθνούς παρουσίας ή εξωστρέφειας. Αν το website online σας διαθέτει μεταφράσεις ιστοσελίδων που δείχνουν πρόχειρες ή γεμάτες γλωσσικά λάθη, αυτό εντυπώνεται στην επιτροπή, ακόμη και αν ο φάκελος στο χαρτί είναι άψογος.

Πτυχία, βιογραφικά και προσωπικό έργο

Σε διαγωνισμούς που βασίζονται έντονα στην ποιότητα της ομάδας έργου, η βαρύτητα πέφτει σε βιογραφικά, τίτλους σπουδών και πιστοποιήσεις. Οι μεταφράσεις πτυχίων μπορεί να φαίνονται απλές, αλλά τα λάθη σε τίτλους, βαθμούς ή ονομασίες ιδρυμάτων εμφανίζονται συχνά.

Έχω δει, για παράδειγμα, μεταπτυχιακούς τίτλους να αποδίδονται με τρόπο που τους κάνει να φαίνονται λιγότερο εξειδικευμένοι από όσο είναι πραγματικά. Σε προκηρύξεις όπου η επιτροπή βαθμολογεί συγκεκριμένες ειδικότητες, αυτό μεταφράζεται σε χαμένους βαθμούς. Επίσης, χρειάζεται συνέπεια: το πτυχίο, το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, το βιογραφικό και οι αναφορές στην τεχνική προσφορά πρέπει να «κουμπώνουν» μεταξύ τους.

Στις ακαδημαϊκές μεταφράσεις βιογραφικών, δημοσιεύσεων ή tasks, βοηθά πολύ να υπάρχει αρχικά ένα ενιαίο αγγλικό ή ελληνικό πρότυπο, από το οποίο θα προκύψουν όλες οι παραλλαγές. Ο έμπειρος μεταφραστής θα σας υποδείξει πότε χρειάζεται λεπτομερής περιγραφή ενός αντικειμένου και πότε αρκεί μια πιο συνοπτική αναφορά.

Πρακτικές συμβουλές για πιο ομαλή συνεργασία

Όσες φορές συμμετείχα σε προετοιμασία φακέλων, διαπίστωσα ότι η ποιότητα των μεταφράσεων βελτιώνεται θεαματικά όταν ο πελάτης και ο μεταφραστής συνεργάζονται ουσιαστικά, όχι απλώς τυπικά. Μερικές πρακτικές κινήσεις κάνουν μεγάλη διαφορά.

Πρώτον, στείλτε στον μεταφραστή όχι μόνο τα μεμονωμένα έγγραφα, αλλά και τα σχετικά τεύχη του διαγωνισμού. Έτσι μπορεί να καταλάβει το πλαίσιο, να δει τη χρησιμοποιούμενη ορολογία και να εντοπίσει εγκαίρως σημεία όπου χρειάζονται διευκρινίσεις.

Δεύτερον, ορίστε ένα πρόσωπο επαφής από την πλευρά σας, που να μπορεί να απαντά γρήγορα σε ερωτήσεις. Πολλές φορές ο μεταφραστής εντοπίζει αντιφάσεις ή ασάφειες στο πρωτότυπο κείμενο. Αν έχει

πρόσβαση σε κάποιο μέλος της ομάδας που γνωρίζει το έργο, αυτές οι ασάφειες λύνονται πριν γίνουν πρόβλημα στον φάκελο.

Τρίτον, διατηρήστε ένα «λεξιλόγιο έργου» με βασικούς όρους. Σε μεγάλα έργα, ειδικά τεχνικά, η ύπαρξη ενός μικρού γλωσσαρίου που συμφωνείται από την αρχή βοηθά να διατηρηθεί συνέπεια ανάμεσα στις διάφορες ενότητες, από την τεχνική προσφορά μέχρι τα συμβατικά κείμενα.

Τέταρτον, αξιοποιήστε τις ενδιάμεσες παραδόσεις. Αντί να λάβετε το σύνολο των μεταφράσεων στην τελική τους μορφή την τελευταία στιγμή, ζητήστε την παράδοση σε «κύματα». Έτσι προλαβαίνετε να εντοπίσετε νωρίς ό,τι χρειάζεται προσαρμογή.

Όταν αλλάζει το πλαίσιο: τροποποιήσεις, ενστάσεις, παρατάσεις

Οι μεταφράσεις δεν σταματούν με την κατάθεση του φακέλου. Σε αρκετά έργα ακολουθούν τροποποιήσεις, διευκρινιστικές απαντήσεις, ενστάσεις, ακόμα και διαδικασίες προσφυγών. Κάθε νέα κίνηση μπορεί να δημιουργεί ανάγκη για πρόσθετες επίσημες μεταφράσεις.

Είναι χρήσιμο, λοιπόν, ο συνεργάτης σας να έχει τη δυνατότητα να σας υποστηρίξει και μετά την πρώτη φάση. Όταν π.χ. εκδίδονται νέα διοικητικά έγγραφα από ξένες αρχές, όταν πρέπει να μεταφραστούν αποφάσεις επιτροπών ή όταν χρειάζεται να κατατεθούν στα αγγλικά ενστάσεις σε ευρωπαϊκά όργανα.

Επίσης, σε έργα με διεθνείς εταίρους, η διαχείριση των μεταφράσεων συνεχίζεται σε όλον τον κύκλο ζωής του έργου: αναφορές προόδου, πρακτικά συναντήσεων, νέες συμβάσεις, τροποποιήσεις χρονοδιαγραμμάτων. Η πρόνοια να συνεργαστείτε εξ αρχής με κάποιον που μπορεί να διαχειριστεί αυτή τη ροή σας γλιτώνει από αποσπασματικές λύσεις.

Κλείνοντας: η μετάφραση ως επένδυση στη σοβαρότητα της προσφοράς

Η εμπειρία σε δημόσιους διαγωνισμούς δείχνει ότι η μετάφραση είναι συχνά ο «αόρατος» παράγοντας που κάνει μια προσφορά να φαίνεται επαγγελματική, συνεκτική και αξιόπιστη. Δεν είναι τυχαίο ότι εταιρείες που επενδύουν σε ποιοτικές επίσημες και επικυρωμένες μεταφράσεις σπάνια χάνουν ευκαιρίες λόγω τυπικών λαθών.

Είτε χρειάζεστε μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων, είτε εξειδικευμένες νομικές, τεχνικές, οικονομικές, ιατρικές ή ακαδημαϊκές μεταφράσεις, είτε συνολική υποστήριξη σε Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη ή άλλη πόλη, η ουσία είναι η ίδια: να συνεργαστείτε με επαγγελματίες που καταλαβαίνουν όχι μόνο τη γλώσσα, αλλά και τη διαδικασία των διαγωνισμών.

Οι καλές μεταφράσεις δεν σας κερδίζουν από μόνες τους τον διαγωνισμό. Μπορούν όμως να εξασφαλίσουν ότι η προσφορά σας θα αξιολογηθεί επί της ουσίας, χωρίς να χαθεί σε λάθη, ασάφειες ή τυπικές ελλείψεις. Και αυτό, σε έναν χώρο τόσο ανταγωνιστικό, είναι ήδη ένα σημαντικό πλεονέκτημα.